

Fecske Csaba

A Ménes-pata

Rekettyék közt fut a Ménes,
kőbe botlik, nagyot csobban.
Melege van már a Napnak:
megmártózik a habokban.

Kertek alatt úgy sötétlik
mintha gyötrő gondja volna,
pedig könnyű fecskeszárny és
fürge pizstráng csiklandozza.

Valahonnét a hegyekből
érkezik az öreg este,
megfürödni, de röstelli,
hogy izzadt ingét levesse.

Feljön a Hold, vízbe perdül,
úgy csillog, mint arany érme,
egy öreg fűz kap utána,
de a szellő üt kezére.

Ficánkolva jön

Rügyeket bontogat a nap,
levélleszt hallani.
Kikukucsál földből a fű,
szép nap ez a mai.

Kibújt az első hóvirág,
a tavasz tejfoga.
Feketerigó rikkantja,
már nem lesz tél soha!

S hihetni ezt. A barkaág
farkát csóválja, mint
az eb. Megkaptuk a napot,
ez ősi aszpirint,

és kigyógyulunk a télből,
lám, ficánkolva jön,
bordáink palánkját rúgja
a kiscsikó-öröm.

Tavaszi disztichon

Féskét rakja a fecske vidáman a ház ereszére,
blúzáat bontja a rügy, fújja dalát a rigó,
zöldül a rét, zsenge fűvön legelészik a birka,
sok puha barna pamacs: nyílik a barkavirág,
pelyhes kiskacsa fut sipogatva a vízre fürödni,
nyárfá hegyében a pinty kis pihe teste zihál,
újra fölizzik a nap, tavasz éled, vége a télnek,
macskát kerget az eb, zümmög a kertben a méh.

Vadvirágok

koratavasztól késő őszig
erdőn mezőn és réteken
virág nyit halni készülődik
s darázs zöng méztől részegen

hóolvadástól hóhullásig
százféle vadvirág terem
mérges az egyik míg a másik
méhkastély lepke-bálterem

tőzeges láp folyó holtága
nyirkos erdő zord sziklasirt
kőfal vagy mező a hazája
évszakok sorsát mondja mind

a tavasz a nyár az ősz szalad
avarba rejtezik a nyom
sövényre kúszik az iszalag
bókol a kockásliliom

kökörcsin lizinka peremizs
ibolya imola bangó
jó hír a gólyahír neked is
bábból szabadult pillangó

árvalányhaj ebszőlő csucsor
gyöngyike kakasmandikó
királyné gyertyája gólyaorr
s genyőte Styx partján lakó

egyhajúvirág pacsirtafű
kosbor fehér szellőrózsa
báránypirosító nagyfülű
útilapu madársóska

virít és halni készülődik
s táncol a szélben részegen
koratavasztól késő őszig
erdőn mezőn és réteken...

Anga Mária

Eget nyitottam

Hagytam elcsitulni sötétedéskor a folyót,
s én hurcoltam a csendjét tovább.
Tavasszal eget nyitottam a madarak felé,
s míg énekemet énekelték,
szárnyaik szántóföldekké szélesedtek,
tollaik a Napot ragyogták.

Egybekelnek

Az öregek az estét várják,
amikor észrevétlen marad a csend,
egybekelnek a hangok:
az ének, a nevetés, a sírás,
amikor a mozdulat fájdalma csillapodik,
s belefér egyetlen falrepedésbe,
ott vészelve át az éjszakát.
Feszülő pókháló a mennyezet.
Az évszakok kibélelik a szobát.

Az öregek a sötétet várják.
Lassú mozdulattal bújnak az éjszakába,
felmelegszik lábuk a fájdalomtól,
takarót húznak magukra: esti imát.

Koncsek József

A kósza vers története

Haj-haj, verseim, ti mindig széjjelrugdossátok az elképzelt sorrendet, amit előző éjjel raktam össze, jövőendő kötetemet, s hajnalban már megint valami mocorgás zizegteti a lapokat, oda akar becsusszanni, beslisszolni, betolakodni, befurakodni megint egy új, pedig elég régi, csakhogy, hej-haj olyan maradt, ahogyan elhagytam, mint valami kedvesemet: „szép vagy, de nem kellesz!” S azóta is ott álltak, ácsorogtak, valaki megszólítja talán őket, de az autóbuszok... ott, Porpácnál, ahol egy dühös utas ráírta a menetrendi

táblára: „rohadt buzvezetőség!”-

ott álldigált ez a vers is, most meg éjszaka idebújt mellém, „látod még bársonyos a combom belseje, hajam ugyan zilált, de mi a fenét csináltam volna, nem vett föl senki, most aztán fürdöss meg és adjál reggelit...!”

Fenyőfák

A kék eget egy szál drót szeli ketté.
Lengve az égig emelnek a fák.
Téli világ.
Szikrázó napfény. Robogó
országúti szelek,
a dombokon elcsitulók.

Virág is nyílik majd. Most havas ablak a tél.
Hóbuckák közül éledő arcod a tájon eloszlik.
Fogná keretbe a sálad.
Hát tovább mentél. Szóljak-e utánad?

Ezért vonítok

*Utassy Jóskának
„örökíts meg, történelem...”*

Majd vonítok én
a farkasokkal
ezüst éjszaka
a falu fölött.

Hogy nincsen munka,
nincs kereset,
s már az összebújás melegét is
kiszellőztetik.

Ezért vonítok
a farkasok helyett,
amint szürke árnyékuk
rémlik.

Amint szivarcsutkák,
disznócafatok közt
követségbe mennek
a kutyákhoz.

Dünny*

Élnék csak a szakállamból,
elmennék egy szar államból.

Szakadtan a bodzaágról,
el is mennék az országból.

Kihullana szóm a számból?
Hová mennék a hazámból?

Anziksiz

Bociszem, csigahaj, vagy lófarak,
összezárt száj. Szőke kétdeci.
A presszósarkon sláger ódalog.
Odasenek.

Ez itt ajtó, de majd megablak,
s bámulhatsz rám zsemlesütve,
s jól nézel ki rajtam magadnak.
Mire vagy büszke?

A rendtartás úgy lépked, mint a páva,
s hol nem csapongnak kristályglóriák,
zöld színükből sötétebbre válva
orgiába kezdenek a fák.

Én- beszélek. Nem énekelek.
Lila az öklöm, szűk zsebembe fér.
A lány melle lágy volt és meleg.
A Bazilika körül leng a szél.

(1962)

Meztelenül

Csővek kígyóznak józanul
Rámfonódnak ólomtömegek.
Álmaimat emésztí a ház.
Bábok ülnek ki jóllakott szemén.

Az utca- utcaként- akár az utca.
Tojásroncs-szemű fa villanyoszlopok.
Meztelenül futni a terekre,
hogy meg sem ismerem magam.

(1960–2012)

*A „dünny” – a dünnyögni igéből képzett főnév. Az igétől eltérően egyszéri és statikus, nem úgy, mint a mobilis ige.

Csontos Márta

Puzzle

Emlékszem, amikor kislány voltam,
anyám sokszor ferdére vágta a frufrum,
s amikor ott álltam a parkban, a
'kónéni' mellett, félénken, matrózblúzban,
nem az én fejemre szállt a galamb.

Rég volt, a falon a minták
kergetőztek velem, megnőttek a sötétben,
s ha infúziót kötött belém az álom,
akkor is lesben állt a rém a közelemben.

Apám régvolt meséiben
átléptem a felhők mögötti rengetegbe,
s körbe-körbe futottam, mint
egy présbe szorult szőlőszem,
mely végül vérét loccsantotta,
s felszúródott a nedves vashengerre

Rég volt, nővérem bujkált az alkalommal
a pincében, s a fáskamrák poros
rejtekében eljátszotta a papás-mamást.
Szóke haja szerelem-sátrát vert a csendben.

Rég volt, gyalogoltam a mamához,
s a sugár porba rajzolta lépteinket,
égi ceruza, s a húsvéti körmenetben tante
rongyai alatt kukucskált Krisztus kisbáránya.

Emlékszem, leselkedett rám a
kíváncsiság, s a titkokat váncosok
mélyébe ástuk esti harangszóra.
Most már rövidül az idő, s egyszer
majd a semmiből feltöltekezik a homokóra.

Napfogyatkozás

Állok a napon, s arcom
kivágott fényképét lassan
lángra lobbantja a megfordíthatatlan
távozási sorrend ismétlő fegyvere.

Még lángol testemen az
első ütés, de túrnöm kell.
Talpam alatt az ifjúság
már kidolgozta a szökési tervet.

Koponyám üres foglalatát
hiába tekerem az ég sűrűjébe.
Nincs megvilágosodás.

Nem kap megfelelő táplálékot
a megmaradás gyökere.

Viszonyok

*Mottó: Létemnek egyetlen értelme van:
szolgálni az Elérhetetlent . (Blok)*

1.
Úgy képzelem magam,
mint aki önkéntes
vállalásban pányvázza
magát az ígélet gyökeréhez,
s nem veszi észre, milyen
gonoszul tekeredik a
bizonyosság kötele.
Míg ringat a szolgálat
szépsége karjaid között,
nem érzem a hiány
szorítása mennyire fáj.
Árnyad függönye mögött
bebalzsamozva hever
a diszkvalifikált nosztalgia.

2.
Már rég kilakoltattalak
magamból, csak önsajnálattól
még mindig megengedem,
hogy fogóddz belém.
Arcod freskóját úgy
festettem az égre, hogy
kicsontozott lelkem
lenyomata rajta maradjon.
Hiába ágaskodsz fölfelé
az ima zsámolyán,
saját fényed eloltja önmagad
jelenléte.

Torzó

Túl az égen, a szemembe
lopakodó kék lángjában
te ülsz, Uram, s ha jól látom
kezedben megfeszül a virág
Árnyékod hideg leple alatt
nem érzem öled melegét
s a felhígult magasságban
tüntetően hátat fordítasz nekem.
Nem látod, térden csúszva
nem lehetek próféta.
Nem tudok beléd kapaszkodni,
egy udvari bolondnak nincs kegyelem.

Beteljesülés

Imám kézen fogva vezet
bozótba rejtett lépcsők
engedelmes során.
Fényt tör bennem az ihlet,
s a kandeláber hűvös gerince
súlytalan simul tenyerembe.

Égre ír az ars poetica.

Hangom templomot emel
az Úr dicsőségére.

Oláh András

csak mese volt

szaporodnak a nyithatatlan ajtók
de a gyermekkor dezertőr varázsigéi
még visszakiabálnak a múltból
s az eltaszított karok hazavárnak

diderget a zárva maradt idő
a csukott ablakok részeg amulettje
– otthon sohasem fáj a magány –
kiapadt emlékek állnak háttal

a falnak s bár csak mese volt
s az út már sehová se vezet
körül mégis hidak épülnek
csak tudnám mit akartam velük én

túlóra

a kanyarban üvegszilánkok
rogyant fémkorlát öleli
félton a megbénult kocsit
dermedten bámulnak
a szerpentinek feszülő zsinórjába
gabalyodott hegyek
– *milyen szerencse hogy Isten
túlórában épp itt dolgozott*

sterilszoba

lassan csöpögő infúzió
beteg hörgők vegetációja
az ablakon túl
elfogy a levegő
az ágytálig se látunk
vagyunk még
és vágyunk – még...

Sebestény-Jáger Orsolya

Mielőtt

(Férjemnek)

Mielőtt megszülettél – mielőtt megszülettem,
már vártalak valahol a végtelen peremén,
a létezés küszöbén vártál rám valahol,
mielőtt megszülettél – mielőtt megszülettem.

Talán csillag voltál, talán csillagközi csend,
talán felhőfoszlány sodródva számkivetetten,
s e sejtelmes sejtnélküliségben egyre kerestél,
mielőtt megszülettél – mielőtt megszülettem.

Majd testté formáltattunk egymásért a térben,
testté – mert időtlen ideje szeretted,
s mert szerettelek már akkor, lényembe ivódva,
mielőtt megszülettem – mielőtt megszületted.

A párdüctestű nyár

Hol van már a párdüctestű nyár? Hová költözött?

A szőlővel futtatott lankák ölén
az októberi égről még lezúdul a fény.
De már borízú csendben álmodnak alkonyok,
mint valaha szeretett, majd feledett asszonyok.

Hol van már a párdüctestű nyár? Hová költözött?

Lásd, árnyékom elnyúlik ólmos, kék köveken,
lángokkal futtatva, miként a szerelem,
az őszi szerelem, mit elsodor lassú szél –
az ösvényt kémlelem, az ösvényt – mert nem jöttél.

És sírva kiáltom a rám zúduló fényben:
itt éltem én. Itt éltem és mégsem,
nem lettem talapzat és csöndből szőtt földém.
Októberi égbolt borulj még fölém.

Hintsd el még bennem, hogy hinni merjek,
az öröklét reményét – hinni, mint egy gyermek.

Indulok tovább. – Így akartam.
Megzörren léptem a rozsdálló avarban.

Míg az ősz – ki tudja hányadik –
a párdüctestű nyárról álmodik.

Both Balázs

Derkovits Gyula: Éhesek télen (1930)

Bakancsok, csendőrkardok vágnak
a behavazott téren át.
Még nem bombázást, légi harcot
sírnak hatkor a nagy szirénák.

Vörös szikrát vet szemük – éhesek.
Szájukra álmok, jelszavak fagytak.
Üveges halszeme mered
rájuk egy péküzletkirakatnak.

Lehet-e sorsuk mostohább?
Aki hajnalonként itt helyet foglal
lúgkővel oldja majd nyomorát,
vagy ecsettel és tollal.

Őrizetlenek

Gergely Ágnesnek

ha egyszer be kell lélegezni
a kísértetjárta álmokat
ha kitölti mint forró ólom
napjaimat a kárhozat
ha irányt keresni nehezebb lesz
mert fonalát nem találok
ha az egynemű sötét átsegít
egy ismeretlen világon
ha lakni kell a kimért haza
sóval beszántott földjét
ha egyre mélyebb körökbe vág
a retteghető öröklét

szabadított rab leszek
ki egy névvel torkán fut a világba
követ szavakat porlaszt az idő
a fátum szinonimája
kapaszkodni kell ebbe-abba
mit verssé transzformáltam
az agyra köd száll szívcsúcsig ér
az elszabaduló áram
engedj teredbe boldog arccal
hadd lássák mi az ünnep
ölelj át engem esőszagú angyal
te érted lényegünket

követ szavakat porlasztó idő
a számadás ideje jött el
szórványos dörgés hangja nő
párhuzamosan a földdel
tüzedből mennyi salak
marad hány elvetélt próbatétel
egy éremtömör pillanat
éveket vákuumba présel
láthatatlan létrafok az erőtér
egy szál eredője
reszketve féld a szembejövőt
mert menekvés nincs előle
ismeri terhed amivel jöttél
és megáld ha lehet a sírgödörnél

tölgyfa görcsébe vésett nevek
harminc éve ez itt a kód
félbetört percből kétfelé mehet
múlt idő és feltételes mód
harminc éves rejtjelekkel
mit üzenne még csont a csontnak
ha kések nyomát kell
őriznie az örök dimenzióknak
abban az ablakkeretben állnak
hol falomb rajza családot formáz
két apátlan kamaszlánynak
koncertterem dán kocsmá kórház
kiléphetetlen távlat
iszonyú ikonosztáz

Szepesi Dóra

Sejtés

Csillagot ér a langyos éj.
 Hatalmasabb a jázmin,
 Hatalmasabb a nyár,
 És nagyobb, nagyobb vagy, vagyok,
 Mint gondolnál.
 Micsoda? Mekkora?
 A sejtés érvénytelen.
 Van a jázmin illata. A világ.
 Vajon hány csésze tea?

Vadászles

Az ablak, ahonnan a térre látok. A tér,
 az ég, a fák. Templom. Kórház. Szü-
 letések és halálok. Kell-e ennél több,
 hogy lehess, hogy eljöhess, hogy vad,
 vadász lehess. Vadászles.

Ébresztő

Kicsi boka toka
 Gombolyaga Babajaga
 huss,
 – tollpihe szálldos, árva a vánkos –
 Bibe baba bújj a lukba
 Potty!

Natura Sacra

Égszínkék! Csak a felhők – habrolók,
 habcsókók – költik jóhíredet. Alko-
 nyodik. Fellép a tücsökzenekar, kísér a
 Nap, hallgatják a szkarabeuszbogarak.
 Kicsit elmúlni, kicsit elnémulni... ott,
 hol a Cassiopeia evidencia, van vörös
 Mars és ernyős Androméda. Betűzöm
 szemed csillagképeit, és az emberi
 világból – híreket – parázsvirágot,
 füstjelet küldök neked. Remetebárály.
 A dolgok állandósága a hegyek, indián
 arcélek – de kár, hogy nem itt élek! A
 pókhálóba esett idő hártvás szárnya-
 it szedegetem. Natura Sacra. Szent
 Humusz.

Altató

Kutyafej a kéz, kacsa, csibe, nézd,
 Árnyak a falon, nyakadba rakom,
 Buta pite pata,
 Építem, rombolom, dorombolom,
 Hálóinged begombolom
 Csicsíja babúja,
 elalszik a babája!

*Farkas Gábor***Hazafelé**

Trágyázott novemberi föld,
fasor a pálya mellett,
friss, őszi csend, maroknyi köd,
írok. Most épp ezt a verset.

Erdőt érünk, majd egy folyót,
a hídon át kattogó
rendben a táj, mint néma folt.
Közben verssé lesz a szó,

verssé emelkedik a tér,
a földek kék tintaként.
Mint mezsgyéjük, a lapszél
a novemberi napfényt

magába zárja fehéren.
Most a szó út, idő, rend,
és én azzal is beérem,
hogyan látvány verssé lett,

és van hová hazatérnem.

Versbe szőtt*Laurának*

Irgalommá nőtt a csend
A létezés hangtalan
Nemtelen aktusain
Credo
Ut intelligam

Lehet közel
Akkor is fáj
Ugyanúgy mint az otthon
Rideg távolodása
Amikor megérkezel

versbe szőtt félelemmel

Lőrincz P. Gabriella

Mozdulatlan

Fát nézni olyan,
Mint eggyel szorozni,
Az ember magával szembesül.
Semmi akarat nincs
A gyümölcsstermésben,
Ahogy az árnyékban és
Az avarban sincs.
Nem tehet róla a fa,
Hogy az ablakom előtt élve
Hozzámnőtt.

Nem feszegetném,
Hogy az Úristen
Oszt-e, vagy szoroz,
De használja a nullát...

Egy szekrényben ülünk,
Meztelenül.
Kényelmetlen és kemény,
Moccanni sincs hely.
De nem ellenkezünk,
Ahogyan a fa sem teszi,
Ha fűrészelni kezdik...

Nem a fa szándéka
A lomb.
Egyedül az Istené.

Fiaimnak

Két pizsamás fiút kiszolgálók
Méz a tejbe
Lekvároskenyér
Esténként táskát pakolunk
Újratanulok mindent
Az uzsonnának teának almának
Megvan a helye
Rutinos anyává nőttem
Növök fel naponta
Hozzájuk
Olyan természetes
Mint vasárnap a húslevesfőzés
Az asztalt körbeüljük
Jézust vendégelünk ilyenkor

Látomások
Lázálmok éjjel

Az asztalt körülüljük
Vendégeljük Jézust
Vasárnapi húsleves
S én kétöltönyöst kiszolgálók

Összegzés

minden varázs
minden varázshiány
minden túl igaz

minden tény
minden fikció
minden kegyelem

minden bor
minden tükör
minden Isten

semmi szép
semmi jó
semmi haza

semmi csók
semmi szerelem
semmi ölelés

semmi múlt
semmi jövő
csak ma minden
semmi holnap

Ablakok

Te talán megérted
s, ha te sem,
hát majd
valaki más,
hogy minden
folytonos.
A szappanoperákkal csak
annyi baj van,
hogy semmi közük
a valósághoz.
A jóért nem jár semmi jó
és a gonoszok
nem bűnhődnek.
Azt reméltem, hogy
megérted,
hogy értem volt
és teérted ez az egész.
Nem csak láttunk hegyeket,
de jártunk rajtuk,
ültünk lovon,
feszítettünk íjat...
mikor elárultak,
magunk feszültünk.
De igazán, csak a cet
gyomrában
lettem Tamás,
ott már senki nem hitt
senkinek.
Az ujjaim sebekre tapadnak.
Megint Patmosz.
Nincs internet, tévé
sem térerő.
Jeleket várok
furcsa növények között.
Szobaajtó.
Valaki zörget.
Nyitom már!
Lesz, akit beengedek,
de valaki mindig
kívül marad.

Vers a Gyomaendrődi termékenység- szobrocskát nézve

széparcú zsírfarú
 anyaistenszobor
 mutasd nyolcezer éves
 bölcsességed
 hogy szülessen
 anyából anyag
 s válhasson újra

anyává
 hogy értse meg
 ki értésre született
 hogy pusztul
 a létező
 és csatorna kell
 a születéshez

Kopányi István grafikája

Barabás Zoltán*

F. N. filozófus, költő epitáfiuma

Az őszi pille
szenvedő arcáról
megemlékezzetek.

1900, Weimar

(A Nietzsche-dagerrotípiákból)

Önkivégzők, még eleven vagyok.
Ötvenhat esztendeje
„holteleven“. De
nem krisztusi
értelemben.
így hát eszem
ágában sincs
kísérteni
a sorsot.

Teremtőm eredeti akarata szerint
légszomjam itt is múlik. Mint
férfi és európai kezdek
hozzászokni a
megismételhetetlenhez. Ami azt
illeti, elég komfortos test-
tartásban fogadom a férgek
követeit:

a kíváncsiskodóknak
álcázott katonákat,
az ügynököcskéket,
az úrhatnám
önmegtagadókat,

továbbá a bér-
tolnokokat
és az egész
lesajnált
népséget.

Nincs ínyemre a dolog:
egykedvűen irányítom
a forgalmat
reggeltől
napestig.

Unalmamban
azonban valamit
kieszeltem.

Roppant szívós munkával
talán holnap hajnalig
felhordom nektek
a férgek összes
szupertitkos
fegyverét.

Vajon
délég
leölitek
egymást?

*A hatvan éves költőt szeretettel köszöntjük, lapunk főmunkatársát Isten éltesse sokáig!

Szekeres Mária

Csak egy szikra

nincs vers és nincsenek szavak
 hiába ez az őrült tavasz –január vége!
 mondom dühödten majd fáradva.
 nincs vers és nincsenek szavak,
 valami őrült napsütés agonizálva
 boldogságot mutat, de ez nem az.
 nincs vers és ezek nem szavak -
 véraláfutások a Remény alatt.
 csak Te vagy már, csak Te és az
 üres falak, Arcod a régi a vakolat alatt
 csak üres falak, s halottak, halottak -
 megtartottalak – mondod s a hó jön
 majd megint még, még január, még élet
 a nyomás alatt és mégis: VAGY és Arcod
 a régi a beton alatt, széttöri, szétfeszíti
 ezt a falat: szeretsz engem? – kérdi,
 s a lenyúzott vágy vinnyogva is kutat,
 kutat, Téged kutat, s mindegy már, talál,
 vagy nem talál – elkopik lassan a hús,
 a csont, a test, átlényegül, s egy szikra,
 igen csak egy szikra szemedből szememre
 vetül.

Halló csöndet

halló csöndet adj nekem a süket csönd helyett:
 éledő virágot száraz bogáncsok helyett.

csöndedbe merülök már míg bennem szenderülsz
 végtelen Istenem, ki Jézus Arca vagy.

Békédet add nekem mindig a zűrzavar helyett,
 melyet ó, nem Te adsz, én hívom elő, a gyöngeség,
 prédára leső sötétségemet.

a csönd sokszorozza most itt
 Fényességedet:
 halló csönded süket csöndjeim helyett.